

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

792

Vragen van het lid **Podt** (D66) aan de Minister van Asiel en Migratie over *de voortgang van het implementatieplan voor het EU Migratiepact* (ingezonden 13 november 2024).

Antwoord van Minister **Faber – Van de Klashorst** (Asiel en Migratie) (ontvangen 11 december 2024). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 719.

Vraag 1

Deelt u de mening dat het EU-migratiepact een belangrijke manier is om meer grip te krijgen op migratie?

Antwoord 1

Ja. In het regeerprogramma is opgenomen dat de implementatie van het Europees Asiel- en Migratiepact essentieel is voor het beperken van de instroom in Nederland. De implementatie moet in de zomer van 2026 gereed zijn. Dit Pact bevat cruciale elementen gericht op beperking van en grip op asielmigratie. Voorbeelden hiervan zijn verplichte screening aan de EU-buitengrenzen van derdelanders die niet voldoen aan de toegangsvoorwaarden en een verplichte afwikkeling van asielverzoeken in de asielgrens-procedure van derdelanders die afkomstig zijn uit landen die weinig perspectief bieden op een asielvergunning.

Vraag 2

Klopt het dat u de eerste deadline (oktober) voor het aanleveren van het concept implementatieplan bij de Europese Commissie al heeft gemist? En klopt het dat het definitieve plan al op 13 december wordt verwacht? Wat is de reden dat Nederland de eerste deadline heeft gemist?

Antwoord 2

In de Verordening betreffende asiel- en migratiebeheer (AMMR) is neergelegd dat ten laatste 12 december 2024 de lidstaten hun nationale implementatieplan bij de Commissie aanleveren. De Commissie heeft gevraagd of lidstaten al eerder een tussentijds concept bij haar konden aanleveren. Daar was geen bindende deadline voor. Ik heb van dat aanbod gebruik gemaakt.

Vraag 3

Wat is de stand van zaken met betrekking tot het plan? Hoe lang duurt het nog voordat het concept klaar is en voordat het definitieve plan klaar is?

Antwoord 3

Het definitieve plan is op 6 december jl. aan de Commissie gestuurd. Een afschrift van het definitieve plan is, conform mijn toezegging in het Commissiedebat van 9 oktober 2024 over de JBZ-Raad, op 6 december aan uw Kamer gestuurd. In het nationale implementatieplan wordt naast de juridische impact, ook de financiële impact en de impact op de uitvoerende diensten van de wetgeving van het Europese asiel- en migratiepact in kaart gebracht, voor zover dat op dit moment mogelijk is.

Vraag 4

Kunt u een concrete deadline geven waarop het implementatieplan (zoals u heeft toegezegd in het tweeminutendebat van 9 oktober 2024 over de JBZ-Raad) naar de Tweede Kamer komt? Wilt u erop toezien dat de Kamer dit met u kan bespreken voor de definitieve versie naar de Europese Commissie wordt verzonden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Zoals reeds gezegd in antwoord op vraag 3, is het definitieve implementatieplan op 6 december jl. bij de Commissie ingediend. Van dat plan is op diezelfde datum een afschrift aan uw Kamer gestuurd. Conform mijn toezegging uit het Commissiedebat van 9 oktober, heb ik dit afschrift begeleid met een brief over de kernonderdelen van het Europese asiel- en migratiepact en de inrichting in de Nederlandse asielprocedure. Het implementatieplan is een feitelijk overzicht van alle activiteiten, verantwoordelijkheden en data die relevant zijn voor een goede en tijdige implementatie. De verzending van het plan aan de Commissie laat onverlet dat er voor uw Kamer nog alle ruimte is te spreken over de nationale keuzes binnen de implementatie. Ik ga daarover graag met uw Kamer in gesprek. Op dit moment wordt gewerkt aan een wetsvoorstel ter implementatie van de negental verordeningen en de richtlijn die het Pact vormen. Consultatie van dit wetsvoorstel is voorzien voor december 2024. Indiening van dit wetsvoorstel bij de Tweede Kamer na advisering door de Raad van State is voorzien in de eerste helft van 2025. Bij de behandeling van dat wetsvoorstel door uw Kamer is er voor uw Kamer gelegenheid om de nationale (juridische) invoering te bespreken.

Vraag 5

Kunt u aangeven of er (ambtelijk of bestuurlijk) is gesproken over het realisme van Nederlandse implementatieplan in het licht van de aanstaande, drastische bezuinigingen op de Nederlandse asielketen? Zo ja, welke vragen of zorgen bestonden er bij de Europese Commissie?

Antwoord 5

Met de Commissie zijn in aanloop naar het opstellen van het nationaal implementatieplan verschillende gesprekken gevoerd. In die gesprekken is de begroting niet aan de orde gekomen.

Vraag 6

Kunt u aangeven hoe u in het plan concreet gaat onderbouwen dat Nederland kan voldoen aan de eisen die gesteld worden in het pact, gezien de ingeplande, drastische bezuinigingen?

Antwoord 6

Zoals onder vraag 1 is aangegeven, is in het regeerprogramma opgenomen dat de implementatie van het Europees asiel- en migratiepact essentieel is voor het beperken van de instroom in Nederland. De implementatie en uitvoering hiervan vergt inzet van personeel en materiaal. Daarom wordt via het nationale implementatieplan aan de Europese Commissie inzicht gegeven in de benodigde middelen voor de implementatie, voor zover bekend. Voldoende financiële middelen zijn randvoorwaardelijk voor het juist en tijdig implementeren van het pact. Bij de voorjaarsnota zal worden gezien hoe de implementatiekosten gefinancierd worden.

Vraag 7

Kunt u een update geven over de voortgang van de Nederlandse implementatie van de Entry/Exit System richtlijn?

Antwoord 7

In het verslag van de JBZ-raad van 10 en 11 oktober jl. is de Kamer geïnformeerd dat met betrekking tot de implementatie van het Entry and Exit System (EES) een aantal lidstaten, waaronder Nederland, heeft aangegeven dat gereed melden momenteel niet aan de orde is. De reden hiervoor is onder andere dat het centrale systeem van eu-LISA waarop het EES draait nog niet stabiel genoeg werkt. Dat heeft consequenties voor de nationale implementatie. De Europese Commissie heeft de complexiteit van de implementatie van EES erkent en heeft afgezien van de inwerkingtreding van het EES voor alle lidstaten tegelijkertijd op de aanvankelijk beoogde datum van 10 november 2024.

De Commissie onderzoekt op dit moment in overleg met de lidstaten en eu-LISA, het Europese IT-agentschap, of een gefaseerde start van het EES mogelijk is en zo ja, hoe deze vorm moet krijgen, met als einddoel de volledige implementatie van het EES. Lidstaten hebben in de JBZ-Raad van oktober steun uitgesproken voor deze aanpak. Nederland kan zich vinden in een gefaseerde implementatie. Nederland voert samen met enkele andere EU-lidstaten gesprekken met de Commissie, onder meer over onder welke voorwaarden die gefaseerde start moet worden vormgegeven.

De huidige EES Verordening (EU) 2017/2226 biedt geen juridische basis voor een flexibele start vanwege de verwerking van persoonsgegevens. De Commissie overweegt daarom een nieuwe Verordening op te stellen die een flexibele start mogelijk maakt en de huidige EES verordening aanvult. De nieuwe Verordening moet uiteindelijk worden aangenomen door de JBZ-Raad. Uw Kamer zal zoals gebruikelijk nader worden geïnformeerd met een BNC-fiche zodra het nieuwe voorstel is gepubliceerd.

Vraag 8

Kunt u bovenstaande vragen één voor één beantwoorden, in elk geval vóór het commissiedebat op 11 december 2024 over de JBZ-Raad?

Antwoord 8

Ja